

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
282/2016	Fylkesrådet	06.09.2016
125/2016	Fylkestinget	03.10.2016
	Komite for næring	03.10.2016

Høring – NRKs framtidige finansiering

Sammendrag

NRKs distriktskontor i Nordland og NRKs rolle som allmennkringkaster spiller en avgjørende rolle i formidlingen av nyheter, stoff om kultur og samfunnsliv i Nordland. Særlig fordi distriktsendingene er alene om å ha befolkningen i hele Nordland som målgruppe. Øvrige redaksjoner er enten helt lokale eller fanger bare saker av nasjonal interesse.

Dette er bakgrunnen for at fylkesrådet og fylkestinget i Nordland er og har vært opptatt av at NRK sikres stabil og forutsigbar økonomi til å ivareta sin rolle som allmennkringkaster i Nordland.

Bakgrunn

Rapporten «Finansiering NRK – Alternative framtidige modeller for offentlig finansiering av NRK» ble sendt ut på høring den 18. august 2016. Høringsfristen er 28. september 2016. Samme dag ble det søkt om utsatt frist for å gi svar på høringen, av hensyn til fylkestingets behandling, men søknaden ble avslått av departementet.

Rapporten slår fast at *«dagens finansieringsmodell med kringkastingsavgift er vel etablert og har bred oppslutning i befolkningen. I lys av den teknologiske utviklingen og nye medievaner, mener ekspertgruppen at dagens grunnlag for innkreving av kringkastingsavgiften ikke er egnet for fremtiden. En fremtidig finansiering av NRK må hvile på et teknologi- og plattformnøytralt grunnlag, og omfatte både de vanlige lineære sendingene og moderne ikke-lineære programmer».*

Problemstilling

Ekspertgruppen har vurdert seks ulike finansieringsmodeller:

«Disse omfatter, så langt ekspertgruppen kjenner til, alle modeller som er i bruk i land som det er naturlig sammenligne med, det vil si land som har en allmennkringkaster med høy offentlig finansieringsandel. Den enkelte modell kan også identifiseres med landet der den i dag er i bruk:

- Kringkastingsavgift: Avgift på fjernsynsmottaker i bruk
- NRK-avgift: Apparatnøytral avgift (dansk modell)
- NRK- bidrag: Fast beløp per boligenhet (tysk modell)

- NRK-skatt på alminnelig inntekt (finsk modell)
- NRK-skatt på personinntekt (finsk modell uten selskaper)
- Alminnelig skattefinansiering (nederlandsk modell)»

Ekspertgruppens rapport følger som vedlegg til denne saken. Det vises til rapporten for en nærmere beskrivelse av de seks modellene.

Vurderinger

Nordland strekker seg over 841 kilometer langs vei fra Andøy i nord til Bindal i sør. Kystlinjen i Nordland tilsvarer en fjerdedel av Norges samlede kystlinje. Næringsliv og befolkning befinner seg i et geografisk område stort nok til å romme sju sørnorske fylker. At Nordland har 12 landingsplasser for rutefly og en landingsplass for helikopter i rute, sier også sitt om avstandene mellom de mange livskraftige og produktive samfunnene i fylket.

Avstander og produktivt samfunns- og næringsliv har skapt en rekke naturlige handelsdistrikt med tilhørende mediebylde. Konsekvensen er at ingen andre medier enn NRK Nordland har et innhold på nyheter, kultur og samfunnsdebatt, som retter seg til publikum i hele fylket.

De mange lokale redaksjonene er selvsagt tilstede i sine områder, akkurat som riksmidier tar saker av nasjonal interesse. I dag er det imidlertid bare NRK Nordland som har muligheten til å være løpende tilstede, levere og dekke saker av lokal og regional karakter. Det er derfor avgjørende at rollen som allmennkringkaster blir oppfylt. NRK Nordlands rolle og ansvar som allmennkringkaster i vår region er derfor avgjørende viktig for samfunnsdebatten.

Rapporten fra utvalget slår fast: *«Internett er blitt et stadig bedre og billigere alternativ til distribusjon av fjernsynsinhold. Distribusjon over internett gjør det mulig for brukerne å motta audiovisuelt tjenestetilbud av høy kvalitet på plattformer som PC, nettbrett, smarttelefon og spillkonsoll uten å ha et fjernsynsabonnement. Likevel er fjernsynsapparatet attraktivt for mange på grunn av stor skjerm og god billedkvalitet. Trolig vil de aller fleste husstander fortsatt ha TV i mange år fremover, men med en redusert andel vil det bli relativt færre som bidrar til å finansiere NRK. Ikke bare skrumper finansieringsgrunnlaget inn, men den brede oppslutningen om offentlig finansiering av allmennkringkasting kan forvitres dersom stadig færre må betale for at stadig flere lovlig kan benytte NRKs tilbud uten å betale kringkastingavgift, ofte omtalt som «gratispassasjerer»».*

Den teknologiske utviklingen med stadig større tilgang på saker via internett har ikke endret den status NRK har som eneste fylkesdekkende redaksjon.

Fylkesrådet vil understreke betydningen av at NRK også i framtida sikres forutsigbare og stabile inntekter. Dette er avgjørende for at NRK skal kunne fylle rollen som nasjonal og lokal leverandør av redaksjonelt innhold i tråd med ansvaret som offentlig finansiert allmennkringkaster.

Valg av prinsipiell og praktisk løsning for finansiering av NRK vil ha gyldighet i mange år framover. På grunn av den rivende utviklingen innen teknologi og publikums medievaner er det derfor naturlig å søke andre løsninger enn dagens «apparatbaserte» lisens. Framtidig finansiering må være uavhengig av hva slags teknologi publikum benytter for å få med seg NRKs redaksjonelle produksjoner.

Fylkesrådets innstilling til vedtak oversendes departementet, sammen med informasjon om at fylkestingets vedtak blir ettersendt:

Nordland fylkesting uttaler følgende til rapporten om alternative modeller for finansiering av NRK:

1. NRK bør ha solid og forutsigbar finansiering for å ivareta sin rolle som allmennkringkaster med selvstendig og solid tilstedeværelse i distriktene.
2. NRKs redaksjonelle uavhengighet må sikres innenfor rammen av samfunnsoppdraget som offentlig finansiert allmennkringkaster.
3. Framtidig finansiering må være uavhengig av hva slags teknologi som benyttes for å få med seg NRKs redaksjonelle produksjoner.

Bodø den 06.09.2016

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Knut Petter Torgersen
fylkesråd for økonomi
sign

06.09.2016 Fylkesrådet

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

03.10.2016 Fylkestinget

Innstillinga fra komite for næring ble lagt fram av komiteleder Kolbjørn Eriksen, Sp:

1. Fylkestinget støtter ekspertutvalgets anbefalinger om å erstatte dagens kringkastingsavgift med en husholdningsavgift (NRK-bidrag), basert på den tyske ordningen.
2. NRK bør ha solid og forutsigbar finansiering for å ivareta sin rolle som allmennkringkaster med selvstendig og solid tilstedeværelse i distriktene.
3. NRKs redaksjonelle uavhengighet må sikres innenfor rammen av samfunnsoppdraget som offentlig finansiert allmennkringkaster.
4. Framtidig finansiering må være uavhengig av hva slags teknologi som benyttes for å få med seg NRKs redaksjonelle produksjoner.

Votering i plenum

Komiteinnstillinga punkt 1 vedtatt mot 15 stemmer (9H, 4Frp, 2V).

Komiteinnstillinga punkt 2, 3 og 4 enstemmig vedtatt med 43 stemmer (1Frp hadde permisjon, 1Ap utbytte).

FT 125/2016

Vedtak

1. Fylkestinget støtter ekspertutvalgets anbefalinger om å erstatte dagens kringkastingsavgift med en husholdningsavgift (NRK-bidrag), basert på den tyske ordningen.
2. NRK bør ha solid og forutsigbar finansiering for å ivareta sin rolle som allmennkringkaster med selvstendig og solid tilstedeværelse i distriktene.
3. NRKs redaksjonelle uavhengighet må sikres innenfor rammen av samfunnsoppdraget som offentlig finansiert allmennkringkaster.
4. Framtidig finansiering må være uavhengig av hva slags teknologi som benyttes for å få med seg NRKs redaksjonelle produksjoner.

Vedlegg

Tittel

NRK framtidig finansiering - Rimmereid-rapporten
Til høring - utredning av fremtidige modeller for offentlig
finansiering av NRK

DokID

749342
742841

Fylkestinget i Nordland

Mo i Rana, 01.10.2016

Saksnr.-dok.nr.

Arkivkode

Avd/Saksb

Deres ref.

Innspill til Fylkestinget – sak 123/2016: NRKs framtidige finansiering:

Saksframstillingen opplyser ikke om at flertallet i ekspertgruppa anbefaler å erstatte dagens kringkastingsavgift med «NRK-bidrag» (tysk modell). Mindretallet går inn for «NRK-avgift» (dansk modell). Begge disse modellene baserer seg på en videreutvikling av NRK lisensavdelingen i Mo i Rana. Ekspertgruppa mener dette best ivaretar overordnede mål for langsiktig og forutsigbar finansiering av NRK og den redaksjonelle uavhengigheten som allmenkringkaster.

NRK lisensavdelingen er lokalisert i Mo i Rana med 100 stillinger og inngår i et effektivt samspill med Statens innkrevingsentral (SI) som er namsmann for misligholdte lisenskrav. Disse virksomhetene har utviklet løsninger som har bidratt til å øke NRKs inntekter betydelig over tid. Antallet lisensbetalere er økt fra 1,48 millioner i 1992 til i overkant av 2 millioner i 2015, dvs. en vekst på i snitt mer enn 20 000 nye lisensbetalere i året.

Utviklingen i Norge har vært motsatt av utviklingen i flere andre land. I Finland, som er trukket fram som modell, var bakgrunnen for innføring av særskatt at inntektene sviktet betydelig. Andelen «tyvtittere» økte til 30 %. I Norge er andelen redusert til 6 %.

NRK lisensavdeling og SI er en del av et stort kompetansemiljø av IKT-baserte etableringer. Innkreving av kringkastingsavgift er også et godt eksempel på hvordan virksomhetene samarbeider tett og godt om å løse nasjonale oppdrag på en effektiv måte.

Rana kommune vil foreslå to nye punkter til vedtaket:

1. Fylkestinget støtter ekspertutvalgets anbefaling om å erstatte dagens kringkastingsavgift med en husholdningsavgift (NRK-bidrag) basert på den tyske ordningen.
2. Fylkestinget vil framheve at NRK-bidrag vil bygge videre på en ordning som fungerer svært effektivt. Modellen vil også gi best oppnåelse av målene om å sikre NRK en robust og langsiktig finansiering samt redaksjonell uavhengighet som allmennkringkaster.

Vennlig hilsen
Rana kommune

Geir Morten Waage
Ordfører

Adresse:

Rådhusplassen 2

Pb 173, 8601 Mo i Rana

Telefon: + 47 75 14 50 00

Telefax: + 47 75 14 50 01

Internett: www.rana.kommune.no

E-post: postmottak@rana.kommune.no

Org.nr: 872 418 032

Bankgiro: 4516.23.78264